

A közvélemény a járvánnyal kapcsolatos intézkedésekről

A Szociális Demokráciáért Intézet közvélemény-kutatás keretében vizsgálta a koronavírus-járvány politikai közhangulatra gyakorolt hatásait. Az adatfelvételt a Závecz Research végezte 1500 fő telefonos megkérdezésével, az ország felnőtt népességét életkor, nem, iskolai végzettség és településtípus szerint reprezentáló mintán, 2020. április 14. és 19. között. A járvány következtében jelenleg nincs személyes megkeresésen alapuló kutatás, minden felmérés infokommunikációs eszközön történik.

A kutatásban több kérdésben is véleményt kértünk a kormány intézkedéseiről, valamint az ellenzéki pártok tevékenységének megítéléséről. Összességében megállapítható, hogy a lakosság mintegy kilenc tizede folyamatosan figyelemmel kíséri a járvány híreit. Nagyjából egyharmad gondolja azt, hogy egy-két hónap múlva állhat vissza a normális kerékvágásba az élet, kétharmad augusztusra várja a korábbi életviszonyok visszatérését.

A megkérdezettek 59 %-a szerint a koronavírus-járvány során nem állt időben rendelkezésre a szükséges védőfelszerelés az orvosok és ápolók részére, 69% szerint a lakosság sem tudott időben megfelelő védőfelszerelést beszerezni. A társadalom négyötöde elismerve az egészségügyben dolgozók áldozatos munkáját és elsősorban az egészségügyi béremelést tarja szükségesnek, de támogatja az egyszeri bruttó 500 000 forintos juttatást is.

A kutatás szerint – némileg meglepő módon - 58% támogatja csak a kormány egyik legfontosabb bejelentését, amely a 13. havi nyugdíj „visszaépítését” helyezte kilátásba. Ennél is kevesebben, alig többen, mint a válaszadók fele, értenek egyet a másik fontos kormányzati intézkedéssel, amely lehetővé teszi a nyelvvizsga nélküli diplomaszerezést. 80 %-osnál nagyobb támogatást kapott több olyan javaslat is, amelyeket az ellenzéki pártok fogalmaztak meg, azonban a kormány megvalósításuktól elzárkózott. Így nagyon hasznosnak tartanak a közfeladatot ellátók béremelését (az összes megkérdezett körében 85%-os támogatottság), azt, hogy az alkalmazottak elbocsátása helyett a költségvetés vállalja át a bérek és járulékaik 80 százalékát (83%), továbbá a munkanélküli ellátás kilenc hónapra, illetve az álláskeresői járadék minimum 100 ezer forintra emelését (83%). A családi pótlék összegének növelését 77% tartaná nagyon hasznosnak a jelen helyzetben, az azonnali 6,5%-os nyugdíjemelést pedig 74%.

Összességében elmondható, hogy a gazdasági jellegű intézkedésekkel kapcsolatban az emberek nagyjából fele nem tudja meghatározni, hogy melyik politikai erő javasolta azokat. Egyetlen eset kivételével alapvetően ellenzéki javaslatnak tartják a jelen helyzetben fentebb nagyon hasznosnak minősített elképzeléseket, és az ellenzéki pártok közül döntően az MSZP-nek és a Demokratikus Koalíciónak tulajdonítják azokat. „A rövidített munkaidőben alkalmazottaknak 3 hónapra a rövidítés miatt kieső bére 70%-ának biztosítása, amelyhez hozzájárul a költségvetés” indítványt, azaz az un. Kurzarbeitet, tudja be csak a közvélemény a kormány javaslatának. Mint ismeretes, ez is csak „sajátos magyar formában” valósulhat meg.

A társadalom 90%-a támogatja a szupergazdagok, milliárdosok, a multik és a bankok, valamint a magyar nagyvállalatok jelentős szerepvállalását a válság terheinek viselésében. A többség nem helyesli a gépjárműadó elvételét az önkormányzatoktól.

A kutatás szerint az ötfokozatú skálán, közepesnél kicsivel jobbra értékeli a közvélemény az egészségügyi és gazdasági válság kezelését a kormány részéről. Olyan felhatalmazás mellett, mint amilyennel jelenleg a FIDESZ-KDNP rendelkezik, a járvány kezelése politikai szempontból nem tekinthető tehát sikeresnek.

A telefonos kutatás során rákérdeztek a pártpreferenciákra is. A következő táblázat két dimenzióban mutatja be az egyes pártok támogatottságát:

A párt neve	összes választókorú	pártot választók
Fidesz-KDNP	35	53
MSZP	6	9
DK	10	15
Momentum	5	8
Jobbik	6	9
LMP	2	3
Párbeszéd	1	2
Mi Hazánk Mozgalom	1	1
többi párt	1	0
párt nélküli	33	-

Látható, hogy a FIDESZ ki tudta használni a válságkommunikáció előnyeit (3-4 százalékpontos növekedés). Ahogy Churchill megfogalmazta: "Ne pazarold el a lehetőséget, amit egy jó kis válság a kezébe ad." Ez a növekedés azonban közel sem olyan mértékű, mint más hatalmon lévő pártok esetében, például Németországban vagy Olaszországban, ahol a kormánypártok 10 vagy még több százalékkal növelték támogatottságukat. Trump mutatója is 11 %-ot emelkedett az Amerikai Egyesült Államokban.

A márciusi, személyes megkeresésen alapuló közvéleménykutatáshoz képest az MSZP növelte támogatottságát, a Demokratikus Koalíció és az LMP támogatottsága pedig nem változott. A Jobbik és a Momentum támogatottsága csökkent.

2020. április 22.

Szociális Demokráciáért Intézet